

## Kirja Pernon kartanon historiasta

Perno on ollut aikanaan merkittävä suurtala ja kulttuuripaikka, ja se liittyy myös Suomen filateliaan. Kirja *Piirteitä Pernon kartanon ja sen omistajain historiasta* perustuu ennen julkaisemattomaan historiikkiin, jonka Yrjö Nurmio kirjoitti vuonna 1922. Käsikirjoitukseen on tehty vähäisiä korjauksia. Työryhmässä ovat olleet kerhomme jäsenet Esa Salminen ja Seppo Louhivuori sekä Olavi Suominen, Heli Isolehto, Jari Näränen ja Tiina Salo, kustantaja on Raisio-Seura ry. Perno kuuluu nykyään Turkuun.

Kirja alkaa 1300-luvulta ja päättyy 1910-luvun lopulle. Kartanolla oli tänä aikana useita omistajia, jotkut varsin tunnettuja, ja paljon ehti tapahtua. Tehtiin lahjoituksia seurakunnalle, uusittiin rakennuksia ja vietiin karjaa laidunsaarille suojaan pedoilta. Oikeuden pöytäkirjojen mukaan jouduttiin silloin tällöin hankauksiin muiden kanssa, kun naapureiden karjaa liikkui kartanon laidunmailla ja lähellä asuvat kävivät Raisionjoella kalastamassa atraimella kutuaikaan. Yksi omistaja, meriupseeri seurasi 1800-luvun alussa metrin pituisella merikiikarilla renkiensä työntekoa kartanon niityillä.

Kerran pitäjän suutari sai kartanolta työaineikseen 11 härän- ja lehmännahkaa, muttei saanut niistä kokoon enempää kuin 21 paria kenkiä. Oikeudessa hän koetti selittää, että joku oli anastanut osan nahkoista. Lisäksi kengät olivat niin kelvottomasti tehdyt, että toisen suutarin oli tehtävä ne kokonaan uudestaan.

Vuonna 1861 Pernon kartano siirtyi esikuntakapteeni Bengt Casimir von Schantzin omistukseen. Hänen kuoltuaan perijöiksi tulivat vaimonsa

Cecilia ja tämän alaikäiset tyttäret. Näistä Gertrud von Schantz meni vuonna 1905 naimisiin Hjalmar Ahlströmin kanssa, ja heidän pojastaan Torsten Ahlströmistä tuli sitten aikanaan kartanon omistaja.

Agrologi Torsten ”Totti” Ahlström (1908–69) oli tunnettu filatelisti. Hänellä oli Norjan ja erityisesti sen leimojen sekä myös paikallispostin erikoiskokoelma vuoteen 1893. Abophil 1/1970 kirjoitti, että kokoelman varhaisleimaosuus lienee alallaan täydellisin koko maailmassa. Philatelia Fennicassa ilmestyi vuosina 1958–61 laaja kirjoitussarja Norjan postileimoista. Ahlström sai 1960-luvulla kahdesta kansallisesta näyttelystä Suomessa ja Norjassa kummassakin kullatun hopeamitalin sekä pohjoismaisesta Nordia 1966 -näyttelystä hopeamitalin ja kunniapalkinnon.

Ahlström oli yksi seitsemästä Turun Filatelistiseuran perustajajäsenestä ja toimi yhdistyksen puheenjohtajana vuoden 1960 perustamisesta kuolemaansa asti. Hän oli 1960-luvulla myös Suomen Filatelistiliiton hallituksen jäsen. Ahlström sai Turun Postimerkki-kerhon anomana hopeisen Pro Philatelia -mitalin vuonna 1968.

Yrjö Nurmio (1901–83) kirjoitti Pernon kartanon historiikin opiskeluaikanaan. Hän toimi myöhemmin pitkään valtionarkistonhoitajana. Historiikki on kirjan esipuheen mukaan kirjoitettu oletettavasti alun perin ruotsiksi, suomentaja ei ole tiedossa. Ruotsinkielinen käsikirjoitus on Åbo Akademin ja suomenkielinen Pernon kartanon hallussa. Mainittakoon, että Nurmion veli jääkärieversti Heikki Nurmio oli Jääkärimarssin sanoittaja.



Joulukortti (112x73 mm) Pernon kartanon omistajiin kuuluneelle Alfhild von Schantzille, laivapostin tuloleima 23. joulukuuta 1927. Hänen sisarenpojastaan Torsten Ahlströmistä tuli tunnettu Norjan leimakeräilijä ja järjestöfilatelisti.

Yrjö Nurmion lähes 100 vuotta vanha käsikirjoitus on ollut hyvä saada julkaisumuotoon, niin kuin Olavi Suominen, Seppo Louhivuori ja Esa Salminen ovat nyt tehneet. Se ei ole sellaisenaan vaatimusten mukaista luotettavaa historiankirjoitusta mutta hyödyllinen ja mielenkiintoista luettavaa. Kiinnostus samalla herää Pernon kartanon vaiheisiin 1920-luvusta eteenpäin tähän päivään.

Julkaistu: *Abophil* 4/2017